

PYTHAGORAS

Sokrates öncesi filozoflar içerisinde, çok önemli diğer bir isim, Miletos okulunun en güçlü rakiplerinden biri olarak bilinen Pythagoras'dır. Çok önemli bir bilim adamı olmasına karşın, ruhun ölümsüzlüğü ile insan yaşamını düzenleyen kurallar üzerinde yoğunlaşarak, felsefenin doğuşuna büyük katkıda bulunmuştur.

Pythagoras, bir filozof ve bilim adamı olmanın yanında, 48. Olimpiyatlarda yumruk düşüşü dalında madalya alacak kadar güçlü bir bünyeye de sahipti. Bu özelliği ona, aklî melekelerindeki güçlülük yanında, (Akl-ı hikmet) fizik alandaki kuvvetini, (kuvvet) âhenk (güzellik) içerisinde kullanma imkânı vermiştir.

Orpheus'dan 200 yıl sonra, (İ.Ö. 570) Samos (Sisam) adasında doğan Pythagoras, Delph mâbedinde inisiye edildi. "Orpheic" doktrini öğrendikten sonra, Samos Tiran'ı Polykrates'e karşı olduğu için adadan ayrılarak, Mısır'a (Menfis'e) gitti. Hermes mâbedinde inisiye edilen düşünür, burada 22 yıl, Osiris râhipleri ile birlikte kalmış ve büyük üstatlığa kadar yükselmiştir. Bu dönemde İran hükümdarı Gambis, Mısır'ı istila ederek, bir çok hermetik râhip ile birlikte Pythagoras'ı da esir ederek Bâbil'e sürdürmüştü. Güvenini kazandığı Bâbil Kralı sayesinde, Fenike, Kalde ve Hindistan'ı gezerek, yeni fikir ve görüşler edinen Pythagoras, Sümer medeniyetinin yaşayan tüm eserlerini inceleme imkânı bulunduğu bu şehirde, Baal mâbedine girerek 12 yıl geçirmiştir. Sümer râhipleri, sürgündeki Mısırlı inisiyeleri kendilerinden kabul ettikleri için, Güneş odaklı inanç sisteminin hâkim olduğu öğretilerinin bütün sırlarını, ona da açıkladılar. Hermes mâbedindeki esrarlı tefekkür derecelerinin, Baal mâbetlerinde de aynen yaşadığını gören Pythagoras, burada da, üstad olarak tanındı.

Pythagoras, 34 sene sonra, İran hakimiyeti altına girmiş bulunan, Sisam'a döndü. Öğretisini, Delph mâbedindeki râhiplere vermekte güçlük çektiği için, bir yıl sonra güney İtalya'daki müreffeh Yunan kentlerinden birine, Crotana'ya geçti ve kendi okulunu kurdu. Öğrencilerine, ahlâk, siyaset ve din öğretmekte ve bu bilimlerin tümüne "mathematalar" demektedir. Hermes ve Baal mâbetlerinde edindiği ezoterik bilgilere dayanan öğretilerine, Yunanca "ermişler" anlamına gelen "Epifani" (Yunanca Epiphany, tecellî – tanrı ya da tanrıçaların insan biçiminde görünmesi) ismi verildi. Ezoterik anlamda, ulaşılabilecek son nokta sayılan "Epifani'lik" (ermişlik)

mertebesinin, İslâm tefekkürü içerisindeki karşılığı, “evliyalık” olarak düşünölmelidir. Okula giriş, Hermes ve Baal okullarında olduğu gibi, çok titiz araştırmalar ve sınavlardan sonra gelen, gizli ve özel inisiyasyon törenlerine bağlamıştı. Zamanla öğretiyeye kabul edilmeyenler, okula karşı mücadeleye giriştiler. Nihayet bir ayaklanma sonunda mâbet yıkıldı. Pythagoras da, yanarak öldü. Bir başka rivayete göre filozof, yine güney İtalya’da bir Yunan kenti olan Metapontion’a kaçtı ve orada öldü. (İ.Ö. 500)

Öğretisi, “Orpheic” kült’ün büyük ölçüde etkisinde kalmış, ezoterik bir dinî tarikât olarak mütalaa edilir. Böyle olmasına rağmen, bilim ve san’at ile de çok yakından ilgilenmiş, özellikle matematik, astronomi ve müzik alanında önemli tezler ileri sürmüştür.

Felsefe tarihi çerçevesinde, Pythagoras Okulunun üç önemli özelliği vardır;

1- İlkçağ Yunan felsefesinde, İyonya’da kurulmuş olan doğu geleneği karşıtı olarak, batı geleneğini temsil eder.

2- Pythagorasçı Okul, felsefeyi doğuran motifi değiştirmiştir. İyonya’da filozoflar, salt teorik kaygılarla, anlamak ve bilmek amacıyla felsefe yaparken, Pythagorasçılar felsefeye pratik anlamda yaklaşmışlardır. Amaç, anlamak ya da öğrenmekten çok, arınmak, bilgi yoluyla saflaşarak, Evren’in ruhuyla bütünleşmektir. Başka bir deyişle felsefeyi; varlığın nasıl ve neden meydana geldiği hakkında bir açıklama olmaktan çıkarıp, bir yaşam tarzı hâline dönüştürmüşlerdir.

3- Felsefede madde yerine form, nitelik yerine nicelik, fizik yerine de matematik kavramları, Pythagorasçı okul ile birlikte ön plana çıkmıştır. İyonya’lıların, her şeyin kendisinden doğmuş olduğu maddî neden olarak aldıkları temel tözü, Pythagorasçılar matematiksel ilkeler şeklinde tanımlamışlardır.

Pythagorasçı Okul, önceleri dinî bir çerçeve içinde ifâde edip, sonra felsefî bir düzeye yükselttiği ruh göçü (tenâsüh) inancı ve anlayışıyla tanınmıştır. İnsan varlığı, biri ruh, diğeri beden olmak üzere, iki farklı bileşenden meydana gelir. Ruh temel öge olarak, gerçek özü meydana getirmektedir. Bedenin yok olup gittiği âlemde, asıl gerçeklik olan ruh, bedenden bağımsız bir varlığa sahip ve ölümsüzdür. Mutluluğun ruhta aranması gerektiğini ifâde eden Pythagoras’a göre, ruhun bedenle olan ilişkisi, onun aslî özünü kirlendirir. Ruhun tek hedefi vardır;

tam anlamıyla arınmak ve tanrısal katmana yücelmek. Ruh, dünyasal yaşam boyunca işlediği fiillere, yaptığı iyilik ya da kötülöklere bağlı olarak, daha üstün ya da daha alçak bedenler içersinde yeniden doğacaktır. Bu sarmal, mutlak ölümsüzlüğe erişinceye, ya da Tanrı'ya ulaşınca kadar devam eder.

Pythagorasçılarının bilimsel bulguları arasında, Okulun üstün başarısını eşsiz bir biçimde örnekleyen ünlü Pythagoras teoremi, en üst sırada tutulmalıdır. Teorem, Pythagorasçılarının salt aritmetiksel ve geometrik olguları aşmış olup, bu olguları tümdengelimsel bir sistem içinde özümstediklerini gösteren, güzel bir örnektir. Öğretinin en büyük başarısı ise astronomi dalında gerçekleşmişti. Epifani (Ermişler) öğretisine göre; Evren'in merkezinde bir ateş bulunmakta ve Güneş, bu ateşin bir yansıması olarak düşünölmekteydi. Üçüncü dereceye ulaşan müritlere, Dünya'nın hem kendi ekseni ve hem de Güneş etrafında döndüğü öğretilirdi. Gökteki bütün yıldızların yaratıcı bir kuvvetten doğduğu, tüm varlıkların, büyük ruhtan (Yaratıcı Ruh'tan) zerrelere taşıdığına inanılırdı. İnsan ruhunun da, "Yaratıcı Büyük Ruh"un bir parçası olduğu kabul edilmekteydi. Ölüm ile insan ruhunun, nehirlerin denizlere ulaşması gibi Tanrı'ya ulaşacağı ve dolayısıyla ruhun ölümsüz olduğu öğretilirdi. Yine üçüncü derece mensuplarına, Evren'in yaratılışı, geçirdiği safhalar ve ruh âlemi anlatılırdı. Okulda iyi ahlâklı, dogmalardan arınmış ve hikmet sahibi insanlar yetiştirmek amacıyla aklın, bilim sayesinde hikmete ermesine çalışılırdı. Tıp alanında ise, Evrendeki genel uyum düşüncesini insan bedenine uygulayarak, sağlık hâlini, ıslak ve kuru, sıcak ve soğuk, acı ve tatlı gibi karşıt güçlerin dengede olmasına bağlamışlardı. Hastalık hâlini ise, bu karşıt güçlerden birinin, diğerlerine ağır basması olarak belirlemişlerdi. Hekimin görevi, bu karşıt güçler arasında yeniden eşitlik ve denge kurmak ve bedende uyumlu bir yapı oluşturmaktı. Diğer yandan, ses perdesi ile tel uzunluğu arasındaki ilişkiyi tesbit etmiş, müzikte uyumun (harmonia) sayılarla anlatılabileceği kuramından hareketle, olayların sayılar ile tabii bir yakınlığı olduğu sonucuna varmışlardı. Bu yüzden rakamları temel töz (arkhe) sayarlar. Düalist bir açıdan incelenen sayılar ile metafizik ve hattâ mistik sayılabilecek kuramlar ortaya atmışlardır.

Bu anlayış Pythagoras okulunun sayıları, mekânsal olarak tasarlayıp, geometrik bir biçimde ifâde ettikleri anlamına gelir. Bir sayısı nokta, iki doğru, üç yüzey, dört katı cisimdir. Matematiksel ilkeler, aynı zamanda varlığın da ilkeleridir. Her nenin ya da mekân içindeki tüm cisimlerin nokta, doğru ve yüzey gibi birimlerden meydana geldiğini söylemek mümkündür. Başka bir deyişle, çeşitli noktaların yan yana gelişi, yalnızca matematikçinin imgeleminde değil, fakat dış gerçeklikte de bir doğru meydana getirir. Aynı şekilde, çeşitli doğruların birleştirilmesinden yüzeyler, yüzeylerin bir araya gelişinden katılar, ya'ni cisimler meydana gelir. O hâlde her cisim, dört sayısının maddî bir ifâdesidir. Çünkü o, dördüncü bir terim olarak, üç öğeden, sırasıyla noktalardan, doğrulardan ve yüzeylerden meydana gelmiştir.

İlk filozoflara göre temel töz, (arkhe) bir ve tekti. (monist görüş) Pythagoras ve onu takiben Empedokles, Leukkipos, Demokritos ve Anaksagoras'ın öğretilerine göre temel töz, bir değil,

çokluk olarak betimlendi. Bu plüralist görüş çerçevesinde, görünen (ampirik) Evren'deki nenlerin, kendileri değişmeyen temel tözlerden oluştuğu ileri sürüldü. "Evren bir sayılar uyumudur." ve "Sayılar Evren'e hükmeder" diyen Pythagoras, Tanrının sayıları, özellikle bir prototip semboller dizisi olarak ortaya koyduğunu, bu nedenle her birinin, ayrı karakterler ve mesajlar içeren simgeler durumunda olduğunu söylemekteydi.

Pythagorasçı Okul, varolan her şeyin sayı olduğunu iddia ederken, sayıların ilkeleri olarak da, sınırlı ve sınırsız kavramlarını öne sürmüştür. Anaksimandros'tan etkilenerek, belirsiz ya da sınırsız fikrini, sınırsız olana şekil veren ve ondan bir uyum yaratan sınır fikriyle birleştirmiştir. Sayılar tek ve çift diye ikiye ayrılır. Tek olan sınırlı iken, çift olan sınırsızdır. Bir, aynı anda hem tek ve hem de çift olduğu için, iki temel karakteri birden taşır. Başka bir deyişle bir sayısı, sınırlamanın, onu sınırlı kılmak için, sınırsıza baskın çıkmasının sonucunda ortaya çıkar. Sayı ya da tüm sayılar, birden doğar.

"Doğadaki tüm karşıtlıkların kökü, bir ile çokluk arasındaki çelişkiden gelmektedir. Oysa "mutlak bir", ne tek, ne de çifttir. Bir başka deyişle "mutlak bir", teklikle çiftliğin birlikteliğidir. İlk varlık olan bir, noktadır. Nokta hareket ederek çizgi, çizgi devinerek düzey, düzey hareketle cismi oluşturur. Şu hâlde her cisim, bir başka sayının karşılığıdır."

"İnsanlar bir'le sayar, bir'le düşünürler. Bir, insan ile Tanrı arasındaki ortak ilkedir. Bir, bilenle bilineni, düşünenle düşünüleni özdeşleştiren ortak ölçüdür. Bu ortak ölçünün öteki ucunu ya da Tanrı'yı niye göremiyoruz? O'nu görebilmek için, O'nunla birleşmek gerekir. O'na benzemeye ve O'na yaklaşmaya çalışılmalıdır. Gücünüz yeterse, sonsuz âlemleri idrâkiniz ile kucaklayınız. Bulacağınız şey, yaratıcı düşünce, bu düşünceyle birleşmiş ruh, zihin (ésprit) ve Ben olacaktır. Evren'in her yerinde rastlayabileceğiniz bu üçleme ve bu üçlemenin ilkesi olan teklikten başka bir şey yoktur. Evrensel üçleme, tanrısal vahdet (birliktelik) içindedir.

Pythagorasçılar, tek ve çift sayılar arasındaki ilinti ve farklardan da çok etkilenmişler ve Evren'deki her şeyi, iki katogoriye ayırma noktasına varmışlardır. Sağ tarafa bağlı olan tek sayılar, sınırlı, eril, sakın, dürüst, doğru, ışık ve iyilikle bezenmiş olup, geometride kare ile irtibatlıdır.

Buna karşılık çift sayılar sonsuzun, sonsuz şekilde bölünebilir olarak sınırsızın, çeşitlinin, sol tarafın, dişilin, hareketlinin, eğriliğin, karanlığın, kötünün ve geometride dikdörtgenin sahasına dahildir.

Tek ve çift sayılar yoluyla açıklanan, bir ile çok arasındaki bu zıtlık daha sonraları genellikle mistisizmde, bölünmemiş mutlak birlik şeklinde vurgulanmıştır. Tek sayılar bu yüzden halk inancında, hâttâ teolojik düşüncede önemli bir rol oynamıştır. Virgil, (numero deus impare guadet) "Tanrı tek sayılardan hoşlanır." der. Aynı fikir İslâmî gelenekte de sürdürülür; "Şüphesiz Tanrı tektir ve tek sever." Shakespeare de "tek sayılarda tanrısallık vardır." diyor. Tek sayılardan hoşlanma meyli, âyinlerin, duaların, büyüsel sözcüklerin ve benzerlerinin tek sayılarda tekrarlanması âdetine yol açmıştır. Büyü 3 veya 7 kez yapılır. Büyüsel düğümler tek sayılarda bağlanır. Dualar ya da "amin" ile biten yakarılar, üç kere tekrarlanır.

Sayıları, bir, iki, üç şeklinde değil, "monad", "diad", "triad" şeklinde ifâde etmektedir;

1- Bir sayısı "monad"dır; ya'ni tektir. Diğer rakkamlarda olduğu gibi, kendinden önce gelen bir sayı yoktur ve yine diğerlerinde olduğu gibi herhangi bir veya bir çok rakkamın toplamı değildir. Aksine, başlangıçtan sonraki rakkamların varoluş nedenidir. Bu sebeple, hiç bir benzeri olmayan önsüz – sonsuz yaşamı, tüm varlıkların bünyesinden çıktığı eril ateşi, Tanrıyı, akıl ve bilgeliği simgeler. Sembolü bir noktadır.

2- İki sayısı "diad", Evrende varolan düaliteyi ya da "zıtların birliği" kavramını temsil eder. "Bölünmez öz ile bölünebilir cevher", "Hayatı bahşeden aktif eril prensip ile hayatın oluşumunu sağlayan pasif dişil prensip", "Osiris ile İsis'in sembolüdür. Hikmetten doğan fikirdir. Doğurgandır ve bu vasfiyle dişildir. Tanrının dişil yönünün ifadesi olup, hayatı içinde barındıran sudur. Sembolü bir çizgidir.

3- Monad ve diad'ın birleşmesinden doğan 3 sayısı, ya'ni "triad", hikmetten çıkan fikirle oluşan eserdir. Sembolü bir üçgen olup, Osiris ile İsis'in oğlu Horus'u, ya'ni ilâhî kelâmı temsil eder. İnsanın kendisinden çıktığı, ateş, su ve toprak üçlemesini de betimlemektedir. Böylelikle Evren'i ve yeniden doğuş yasasını içinde barındıran prensibi simgelemektedir.

4- Dört sayısı, ya'ni "tetrad", sonsuzluğun ve ölümsüzlüğün sembolü olup, kare ile gösterilir. Kainatı kaos'dan düzene geçiren dört temel gücü, ya'ni ateş, su, toprak ve hava'yı temsil eder. (Bunlar semâvî dinler tarafından, "dört baş melek" veya "mahşerin dört atlısı" olarak ifâde edilmişlerdir.)

Varoluşun, dört temel enerjisini sembolize ettiğini ileri süren kaynaklar da vardır. İddiaya göre, ruh, madde, zaman ve yaşam enerjilerinin ayrı boyutlarda tezâhürü, varoluşun itici gücünü

oluşturmuştur.

Aristoteles tarafından adâleti temsil etmek üzere seçilen sayı da dördtür ve eş etkenlerin ürünüdür. Ya'ni ilk kare sayıdır. Pythagorasçı düşünürler için bu tür eşitlikler, keşfetmeye çalıştıkları uyum ve güzelliğin, objektif ölçülerle uyumunu ve doğruluğunu gösterir. Eflâtun bile sayıların, doğanın gizemlerini çözmek için bazı anahtarlar içerdiğini kabul etmiştir. Zamanla bu fikirler, "Yeni Eflâtunculuk" yanında Gnostik sistemlere taşınmış ve sayı mistizmine yol açmıştır.

5- İnsanın ve üzerinde yaşadığı Dünyanın sembolü olan 5 sayısı "pentad", beş köşeli yıldızla gösterilir. Beş köşeli yıldız, ateşi, suyu, toprağı, havayı ve bunların toplamından oluşan Dünyayı sembolize etmektedir. Diyard ve triad'ın toplamı olarak, evrensel sevginin ve evliliğin de sembolüdür.

6- Altı sayısı, (sekstad) altı ana yönü, kuzey, güney, doğu, batı, yukarı ve aşağıyı ifâde eder. Altı köşeli yıldız ile sembolize edilmektedir. Günümüzde Hz. Süleyman'ın mührü diye de isimlendirilen bu sembol, ilâhî adâletin rümûzudur.

7- Yedi sayısı (septad) Pythagoras'çılar için çok önemlidir. Kutsal triad ile düzen oluşturucu tetrad'ın birleşiminden meydana geldiği için, tekâmül yasasının sembolü olup, dörtgen üzerine kurulu üçgenlerden oluşan bir piramit ile ifade edilmektedir. Yedi notadan oluşan müzik ile ritm ve âhengi, yedi rengin birleşimi olan beyaz ile saflık ve temizliği simgeler.

Bu sayılar dışında en önemli sayı on'dur. (dekad) "Kutsal tetrakis" adı da verilen on sayısı, ilk dört sayının, monad, diyard, triad ve tetrad'ın toplamından oluşmakta ve bu vasfı ile mükemmelliğin, kâmil insanın Tanrı ile bir oluşunun sembolüdür. Kutsal tetrakis, bir eşkenar üçgen tarafından temsil edilebilir ve böylece çokluk, yine teklik hâline dönüşür.

Ayrıca on rakkamı, bir ve sıfır rakamlarının yan yana gelmesi ile yazıldığından, hiçlikle, tekliğin (yoklukla, varlığın) âhengini de ifade etmektedir. Bu yüzden on sayısı, bu âhengin tezâhürü olan makrokozmos'u da betimlemeli ve tüm varlıkların, makrokozmos içerisinde büyük bir âhenkle, yeniden bir araya geleceklerine ait sembolik bir mesaj oluşturmalıdır. Bir başka deyişle, eğer on ya da tetrakis en mükemmel sayı ise, bütün sayılar alanını kucaklar gibi görünmeli ve bunun sonucu kozmik düzenin uyumunda da karşımıza dikilmelidir. O hâlde en azından gökte, yıldız türünden dolanan 10 cisim bulunmalıdır. Bu sebeple Pythagorasçılar, kozmik düzende kendi sistemlerinin âhengini târif etmek üzere 10 göksel cisim keşfetmeye gayret etmişlerdir. Ancak görünen sadece 9 cisim vardır. Onlar da onuncu bir cisim icat ederek öğretilerine yerleştirdiler ve adına, "görünmez bir karşı-dünya" dediler. Günümüzde, böyle bir gezegenin varlığını iddia

eden ciddî kaynaklara rastlıyoruz. Bu teze göre, oldukça basık ve elliptik bir yörünge üzerinde hareket eden bu yıldız, 3600 Dünya yılında bir kere olmak üzere, gezegenimize çok yakından geçmektedir.

Pythagorasçılar sayıları geometrik şekillerle de irtibatlandırmışlardır. 3, 6, 10, 15 üçgensel sayılar, 1, 4, 9, 16, 25 karesel sayılardır. Nokta bire, çizgi ikiye, mekân, ilk önce üçgende görülebileceği için üçe ve mekân tarafından çevrilebildiği için cisim, dörde aittir.

Pythagoras'ın beşerî tekâmül anlayışı :

Pythagoras'a göre insanlar arasında, bireylerin ilk ve temel özlerinden ileri gelme farklılıklar mevcut olduğu gibi, iktisap ettikleri spiritüel tekâmül derecesinden neş'et eden farklar da mevcuttur.

Bu bakış açısından insanlar, dört ana grupta toplanmaktadır. Şüphesiz bu gruplar da ayrıca alt bölümlere ve nüanslara tabi tutulabilmektedir.

1- İnsanların çoğunluğunda irâde, etkisini özellikle bedende sürdürmektedir. İçgüdüseller (instinctifs) diye adlandırılacak bu insanlar, sadece maddî işlere değil, zekâlarını fizik âlemde geliştirmeye ve uygulamaya da yatkındırlar ve daha ziyade ticaret ve sanayi ile uğraşırlar.

2- Tekâmülün ikinci derecesine mensup insanlarda irâde ve şuur, ruhta ikâmet etmekte, anlama yeteneğini teşkil eden ve zekâ tarafından harekete geçirilen hassasiyet şeklinde kendini göstermektedir. Tinselciler (animiques) veya tutkucular (passionnels) diye adlandırabileceğimiz bu insanlar, tutkularının seviyesine göre, ya savaşçı, ya da şair olurlar. Bilim adamları ile edebiyatçıların çoğunluğu, bu kategoridedir. Tutkuları yüzünden kılıktan kılığa sokulan, sınırlı görüşleri sebebiyle dar kapsamlı fikirler içinde çırpınan bu insanlar, arı fikre ve evrenselliğe asla ulaşamazlar. Bu insanlarda zekâ, çoğu kez tutkuların uşağı durumundadır.

3- İradenin, en ön planda ve bağımsız olarak saf müdrikenin bünyesinde faaliyet gösterdiği, zekânın faaliyeti esnasında, ihtirasların zorbalığından ve maddenin sınırlayıcılığından korunma alışkanlığı edinmiş üçüncü kategori insanlara, çok daha ender rastlanmaktadır. Bu nitelik,

PYTHAGORAS

Ömer Faruk Hüsmüllü tarafından yazıldı.

Perşembe, 05 Mayıs 2011 01:04 -

---

kişilerin sahip oldukları kavram ve görüşlere bir evrensellik kazandırmaktadır. Aydınlar (intellectuals) diye isimlendirebileceğimiz bu insanlar, Pythagoras ve Platon'a göre vatan uğruna şehit olanlar, birinci sınıf şairler, özellikle filozoflar ve bilgelere. Beşerîyeti yönetmesi gerekenler de bunlardır. Bu insanlarda tutku sönmüş değildir. Zira tutku olmadan hiç bir şey yapılamaz. Tutku, moral âlemde, ateş ve enerji gibi harekete geçirici etken (Force motrice / driving force) mertebesindedir. Bu insanlarda tutkular, zekânın hizmetkârı hâline dönüşmüştür.

4- En yüksek beşerî ideal, zekânın, ruh ve iç güdü üzerindeki hâkimiyetine, irâdenin tüm varlık üzerindeki hâkimiyetini de ilave etmiş, dördüncü derece mensubu insanlar tarafından tahakkuk ettirilmektedir. Tüm güç ve yeteneklerinin üzerinde hâkimiyet kurmuş olan bu kişiler, tasarruf ehli bireylerdir. Bunlar, insana özgü üçleme, (trinité) vahdeti sağlamış kişilerdir. Hayatın tüm güçlerini bir araya getirip kümeleştiren bu hârika konsantrasyon sayesinde irâdeleri, diğer irâdelerin içine yansıtıldığında, sınırsız sayılabilecek bir güç kazanmakta ve ışıl ışıl parlayan bir sihir hâline dönüşmektedir. Bu kişilere insanlığın temel direkleri, "yüce inisiyeler", ya da beşerîyetin çehresini değiştiren bireyler diyoruz.